

Nodigen u uit op de vormingsdag

De ziel op het spoor komen

*Geestelijke begeleiding als inspiratiebron
voor pastorale zorg*

7 NOVEMBER 2023 - SINT-BAAFSHUIS – GENT / 9 NOVEMBER 2023 – TPC - ANTWERPEN

In onze ontmoetingen zijn we als pastor erop bedacht om de spirituele ervaring te laten oplichten in de verhalen die mensen ons toevertrouwen. Hoe geraken we tot die spirituele ervaringslaag en hoe ziet die ervaring er dan uit? Hoe kunnen we zo luisteren, spreken en zwijgen dat mensen zich bewust worden van wat hen meer doet openbloeien, ook in uiterst kwetsbare situaties? Met deze vormingsdag kijken we de kunst af van geestelijke begeleiding. Wat kan deze kunst ons leren over goede pastorale zorg? We worden opmerkzaam gemaakt voor innerlijke bewegingen van angst en vertrouwen, rust en onrust, helderheid en verwarring, verbinding en isolering... We leren met praktische handvaten en concrete werkvormen naar de spirituele ervaringslaag te navigeren en mee te bewegen in waar we hoop, licht, kracht en moed vermoeden, het spoor van Gods geest.

In de voormiddag zal Jos Moons s.j. onze gids zijn. Puttend uit de jezuïetentraditie van geestelijke begeleiding zal hij het begrip van innerlijke bewogenheid thematiseren. Hij gaat met ons op zoek naar de herkenningspunten met het pastorale gesprek. Impulsen, persoonlijke reflectie en uitwisseling reiken elkaar de hand.

De namiddag zoomt helemaal in op de pastorale (zorg)praktijk, met dank aan de zorgpastores die ons een inzicht zullen geven in hun kleur van spiritualiteit, hun praktijkverhalen en werkvormen. Er is keuze uit drie werkwinkels.

Deze vormingsdag staat open voor alle vrijgestelden in de zorg- en gevangenispastoraal in Vlaanderen en Brussel en wordt twee keer aangeboden: op 7 november 2023 in Gent en op 9 november 2023 in Antwerpen.

We heten je graag van harte welkom!

Jos Moons is jezuïet en werkt als pastor en onderzoeker in Leuven. Hij publiceerde onder meer 'De kunst van geestelijke begeleiding' (Averbode 2019) en 'Op weg naar een luisterende Kerk. Synodale ervaringen in verleden en heden' (Halewijn 2022)

Programma

9u00	onthaal
9u30	Welkom en gebed
9u45	De eigenheid van geestelijke begeleiding Inleiding door Jos Moons s.j.
10u45	Koffiepauze
11u00	Reflectie-oefening over innerlijke bewogenheid - Jos Moons s.j.
11u30	Werken met innerlijke bewogenheid in pastorale zorg - Jos Moons s.j.
12u30	Plenum: vraag en antwoord
13u00	Lunch
14u00	Keuze uit drie werkwinkels
15u45	Terugblik: waar werd ik vandaag bewogen? Vooruitblik: wat neem ik mee naar mijn pastorale praktijk? Slotbezinning
16u15	Wel thuis!

1. Spiritueel bewogenheid als inspiratiebron van pastorale zorgpraktijken in de ouderenvoorziening

Kristien Hendericx

Pastor in de ouderenvoorzieningen van Zorgnetwerk Trento

In deze werkwinkel getuig ik over hoe mijn eigen spirituele groei en de begeleiding die ik mag ontvangen bronnen zijn voor de ontwikkeling van nieuwe pastorale praktijken in de woonzorgcentra waar ik werk. Concreet sta ik stil bij het bidden met mensen in pastoraal gesprek, de ontwikkeling van troost- en herdenkingswandelingen, de rouwbegeleiding van mensen met dementie via Koesterbeelden, het opspelden van betekenisvolle pins, de aandacht voor stilte en ademhaling binnen pastorale begeleiding. Graag maak ik van deze werkwinkel een wederzijdse inspiratiesessie waarin we samen goede praktijken uitwisselen over hoe we het geestelijk leven stimuleren van ouderen in een zorgvoorziening.

2. Probleem en mysterie in de context van geestelijke gezondheidszorg

An Bert

Pastor in Psychiatrisch Centrum Gent-Sleidingen en Forensisch Psychiatrisch Centrum Gent

Enkel op dinsdag 7 november in Gent

Vele jaren nadat ik schooलिए op een Sint-Franciscusinstituut, raketde een Assisitocht de franciscaanse spiritualiteit weer op. Begrippen als "het goede leven" en "probleem versus mysterie", aangereikt tijdens het vormings-traject Via Tau, klinken mee op de achtergrond van mijn speuren naar sporen van de ziel. Na een inleiding illustreer ik dit met praktijkvoorbeelden uit mijn individuele en groepsbegeleidingen. In een tweede beweging laat ik jullie graag proeven van een eenvoudige werkwijze die ik hanteer bij groeps gesprekken zingeving.

Methodieken en tools om de spirituele ervaringslaag bij mensen met een psychische kwetsbaarheid op het spoor te komen

Katrien Cornette

Pastor in Zorggroep Sint-Kamillus en freelance vormingswerker

Enkel op donderdag 9 november in Antwerpen

In deze workshop leg ik het MIRTE-model uit: hoe het aanbod zinzorg enten op bestaande therapeutische programma's in de GGZ en hoe prioriteren of keuzes maken hierin? Ik beantwoord de vraag aan de hand van vier uitgewerkte voorbeelden uit mijn eigen praktijk: het inzetten van de tool 'de spirituele stoel' (in individuele begeleidingen), het interdisciplinair aanbod 'Sprankels' rond fotografie en zingeving (op afdelingsniveau), de module 'Winteruur-Literatuur' (op doelgroepniveau) en het inrichten van een (zorggroep-breed) 'abdijweekend'. We bespreken samen de randvoorwaarden, valkuilen en groeimomenten, maar ik wil jullie vooral laten proeven hoe het is om met deze methodieken aan de slag te gaan.

3. De bevrijdende kracht van het pastoraal gesprek in het ziekenhuis

Bert Lodewijckx

pastor in GZA ziekenhuizen Antwerpen, campus Mortsel

In deze werkwinkel breng ik verhalen mee uit mijn pastorale gespreksvoering waarin ik heb geprobeerd te luisteren achter de woorden om zo de innerlijke bewegingen van de ziel te volgen. Het zijn verhalen waarin ik heb mogen ontdekken hoe het luisteren beweging brengt in mensen en hoe mee taal geven aan deze bewogenheid bevrijdend kan werken. Samen met jullie sta ik stil bij het goede van geestelijke begeleiding in de context van de beperking van het eenmalige pastorale gesprek. Ook breng ik enkele Bijbelse kernverhalen waarmee ik werk in de context van ziekte en sterven en breek ik een lans voor het durven werken met deze verhalen in een tijd van verlies van het grote verhaal.

Inschrijven?

Neem je deel aan de vormingsdag op 7 november in Gent, **schrijf je hier in <https://www.kerknet.be/node/127800>**

Neem je deel aan de vormingsdag op 9 november in Antwerpen, **schrijf je hier in <https://www.kerknet.be/node/127691>**

Je kan inschrijven ten laatste voor 31 oktober.

Bij inschrijving ontvang je een bevestiging met betalingsverzoek.

Kostprijs?

Het inschrijvingsgeld bedraagt 50 euro, een broodmaaltijd inbegrepen.

Waar?

7 november: Sint-Baafshuis, Biezekapelstraat 2, 9000 Gent

9 november: TPC, Groenenborgerlaan 149, 2020 Antwerpen

Vragen?

Voor informatie en vragen kan je terecht bij: **zorgpastoraalbisdomgent@ccv.be**
voz@bisdomantwerpen.be